

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет географічний
Кафедра туризму та готельного господарства

СИЛАБУС

I. Опис навчальної дисципліни „Управління курортами”
Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма Освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 241 Готельно-ресторанна справа Освітньо-професійна програма: Готельно-ресторанна справа	Нормативна
Модулів – 2		Рік підготовки – 2
Змістових модулів – 2		Семестр – 3
ІНДЗ: є		Лекції – 18 год.
Загальна кількість годин – 120		Практичні – 22 год.
Тижневих годин: аудиторних – 5	Магістр	Самостійна робота – 72 год.
		Консультації – 8 год.
		Форма контролю: іспит
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Викладач: Ільїна Ольга Вікторівна, кандидат географічних наук, доцент
 Контактна інформація викладача:
 Телефон 0966097020
 Електронна пошта: olga-v-ilyina@vnu.edu.ua
 Адреса викладання курсу: вул. Потапова, 9, корпус С СНУ імені Лесі Українки
Кафедра – туризму та готельного господарства
Факультет – географічний

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Майбутньому менеджеру готельно-ресторанного бізнесу необхідні системні знання щодо управлінських аспектів розвитку курортів. Для підготовки фахівців у сфері обслуговування до навчальних планів багатьох вищих навчальних закладів входить навчальна дисципліна «Управління курортами», яка належить до дисциплін підготовки магістрів готельно-ресторанної справи.

2. Пререквізити і постреквізити дисципліни

Пререквізити: „Основи туризму”, „Основи наукових досліджень”, „Туристичні ресурси України”, „Географія туризму”, „Організація готельного господарства”, „Організація ресторанного господарства”

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Управління курортами» є формування у студентів знань про особливості функціонування курортних підприємств в умовах ринку,

багатогранність спектра відносин управління як визначального фактора організаційної ефективності діяльності санаторно-курортних закладів і курортного комплексу загалом.

Завдання курсу:

- засади функціонування санаторно-курортного комплексу та його місце в економічній системі регіону й держави;
- організація управління курортами;
- форми курортної діяльності в Україні;
- державне регулювання та нормативно-правове забезпечення санаторно-курортної діяльності в Україні;
- санаторно-курортний продукт та його особливості;
- економічні аспекти управління курортами;
- сучасні тенденції розвитку та управління курортами.

4. Результати навчання (компетентності).

ЗК 2. Здатність до системного творчого мислення, наполегливість у досягненні мети професійної та науково-дослідницької діяльності;

ЗК 5. Здатність до пошуку альтернативних рішень у науково-дослідницькій та професійній діяльності;

ЗК 6. Здатність використовувати системний аналіз при розробці та вирішенні питань;

ФК 2. Здатність формувати філософію, методологію, логіку, принципи об'єктивності наукового пошуку в готельній та ресторанній справі;

ФК 4. Розуміння завдань національної політики та механізмів регулювання індустрії гостинності;

ФК 6. Здатність визначати основні вимоги до системи сервісних, організаційних, соціальних, управлінських, інфраструктурних, маркетингових, технологічних та економічних інновацій у господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;

ФК 10. Здатність управляти комерційною, маркетинговою, фінансовою діяльністю, розробляти антикризові програми діяльності корпорацій, готельних та ресторанних мереж, суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;

ФК 11. Здатність застосовувати різні методи та інструментарій для прийняття науково обґрунтованих управлінських рішень, вміння ідентифікувати агентів стратегічних змін в організації та визначати шляхи подолання опору змінам з урахуванням розвитку галузі та впливу конкурентного середовища;

ФК 12. Здатність до підприємницької діяльності на міжнародному рівні;

ФК 13. Здатність оцінювати вплив факторів внутрішнього та зовнішнього середовища на функціонування підприємства для обґрунтування бізнес-проектів;

ФК 14. Здатність розробляти та забезпечувати прийняття ефективних проектних рішень;

ФК 15. Здатність до визначення стратегічних завдань у розвитку готельного і ресторанного бізнесу;

ФК 16. Здатність формулювати завдання, пов'язані з впровадженням систем управління якістю та її складових;

РН 1. Знання передових концепцій, методів науково-дослідної та професійної діяльності в сфері гостинності;

РН 3. Здатність використовувати інноваційні методи і технології в сфері готельно-ресторанного бізнесу;

РН 4. Знання закономірностей, принципів та механізмів функціонування ринку готельних та ресторанних послуг;

РН 6. Здатність здійснювати управління підприємством індустрії гостинності;

PH 7. Знання інноваційних форм обслуговування та надання додаткових послуг суб'єктами готельного та ресторанного бізнесу;

PH 8. Здатність розробляти та реалізовувати проекти в сфері гостинності;

PH 10. Здатність визначати основні вимоги до побудови системи організаційних, соціальних, інфраструктурних, технологічних та економічних інновацій в готельно-ресторанному бізнесі;

PH 16. Діяти у полікультурному середовищі;

PH 18. Відповідати вимогам спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в сфері готельно-ресторанного бізнесу;

PH 20. Приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та методів прогнозування;

PH 21. Нести відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінювання стратегічного розвитку команди, формування ефективної кадрової політики;

PH 22. Демонструвати здатність саморозвиватися та самовдосконалюватися упродовж життя;

PH 23. Ініціювати інноваційні комплексні проекти, проявляти лідерство під час їх реалізації.

5. Структура навчальної дисципліни

Структура навчальної дисципліни для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль I. Специфіка науково-дослідницької діяльності. Загальна методологія наукової творчості						
Тема 1. Санаторно-курортні заклади: поняття, сутність і значення	14	2	4	6	2	4
Тема 2. Засади функціонування санаторно-курортного комплексу та його місце в економічній системі регіону і держави	10	2	2	6		3
Тема 3. Організація управління курортами.	12	2	2	8		3
Тема 4. Форми курортної діяльності в Україні	12	2	2	8		4
Тема 5. Державне регулювання та нормативно-правове забезпечення санаторно-курортної діяльності в Україні	14	2	2	8	2	3
Разом за змістовим модулем I	62	10	12	36	4	17
Змістовий модуль II. Наукові праці: написання, оформлення. Підготовка публікацій, рефератів, доповідей						
Тема 6. Санаторно-курортний продукт та його особливості	14	2	2	10		3

Тема 7. Економічні аспекти управління курортами	12	2	2	8		3
Тема 8. Ціноутворення та фінансове забезпечення розвитку санаторно-курортних закладів	14	2	2	8	2	3
Тема 9. Сучасні тенденції розвитку та управління курортами.	18	2	4	10	2	4
Разом за змістовим модулем 2	58	8	10	36	4	13
ІНДЗ						10
Самостійна робота						
Усього годин	120	18	22	72	8	40

Структура навчальної дисципліни для заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль І. Специфіка науково-дослідницької діяльності. Загальна методологія наукової творчості						
Тема 1. Санаторно-курортні заклади: поняття, сутність і значення	14	2	2	8	2	4
Тема 2. Засади функціонування санаторно-курортного комплексу та його місце в економічній системі регіону і держави	14		2	10	2	3
Тема 3. Організація управління курортами.	16	2	2	10	2	3
Тема 4. Форми курортної діяльності в Україні	16	2	2	10	2	4
Тема 5. Державне регулювання та нормативно-правове забезпечення санаторно-курортної діяльності в Україні	10			8	2	3
Разом за змістовим модулем 1	70	6	8	46	10	17
Змістовий модуль ІІ. Наукові праці: написання, оформлення. Підготовка публікацій, рефератів, доповідей						
Тема 6. Санаторно-курортний продукт та його особливості	13	2		9	2	3
Тема 7. Економічні аспекти управління курортами	13	2	2	9		3
Тема 8. Ціноутворення та фінансове забезпечення розвитку санаторно-курортних закладів	13		2	9	2	3
Тема 9. Сучасні тенденції	11		2	9		4

розвитку та управління курортами.						
Разом за змістовим модулем 2	50	4	6	36	4	13
ІНДЗ						10
Самостійна робота						
Усього годин	120	10	14	82	14	40

6. Завдання для самостійного опрацювання

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Управління курортами в різних країнах	18
2	Закордонний досвід управління та розвитку курортів	18
3	Інновації в розвитку санаторно-курортних підприємств	18
4	Інтегральний аналіз ефективності управління санаторно-курортним підприємством	18
	Разом	72

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань студентів з навчальних дисциплін здійснюється на основі результатів поточного контролю й модульного контролю знань.

Результати поточного контролю: оцінки за виконання і захист студентом практичних робіт; оцінка за виконання й захист ІНДЗ; оцінка за виконання самостійної роботи.

Поточний контроль (мах = 40 балів)									Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів	
Модуль 1					Модуль 2	Модуль 3		ІНДЗ	МКР 1	МКР 2		
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						ІНДЗ	МКР 1
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	ІНДЗ	МКР 1		
4	3	3	3	3	3	3	3	5			10	30

Відвідування занять є обов'язковим. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій. Студент повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь у навчальному процесі.

Академічна доброчесність. Вимоги до академічної доброчесності визначаються „Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників СНУ ім. Лесі Українки”, що розміщується на сайті університету за посиланням: <https://ra.eenu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-Antyplagiat.pdf>.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Терміни здачі практичних робіт, ІНДЗ, самостійної роботи повідомляє викладач на перших аудиторних заняття з дисципліни або прописує на інтернет-платформі курсу. Перескладання завдань поточного

контролю та модульного контролю при вивченні дисципліни „Основи наукових досліджень” узгоджується з політикою ЗВО.

V. Підсумковий контроль

Форма контролю – екзамен. В білеті 3 питання, кожне з яких оцінюється у 20 балів. За результатами підсумкового контролю від загальної суми балів, набраної студентом протягом семестру, віднімаються результати модульної контрольної роботи і додаються бали, набрані на екзамені. Переведення підсумкової семестрової оцінки, вираженої в балах, у оцінки за національною шкалою здійснюється відповідно до таблиці, розміщеної нижче.

Перелік питань для самоконтролю

1. Наведіть визначення поняття «індустрія здоров'я» та охарактеризуйте її структуру.
2. У чому полягає інтеграційний підхід до розвитку індустрії здоров'я?
3. Охарактеризуйте напрями та зв'язки учасників санаторно-курортної діяльності як складника індустрії здоров'я.
4. Які функції виконує індустрія здоров'я?
5. Наведіть визначення поняття «інфраструктура індустрії здоров'я».
6. Охарактеризуйте складники інфраструктури індустрії здоров'я та їхній взаємозв'язок.
7. Визначте сучасні тенденції у розвитку інфраструктури індустрії здоров'я України.
8. Охарактеризуйте сучасний стан кадрового забезпечення індустрії здоров'я та визначте заходи щодо її поліпшення.
9. Наведіть головні завдання Міністерства охорони здоров'я України.
У якому нормативному документі фіксуються ці завдання?
10. Охарактеризуйте профілактику як напрям діяльності системи охорони здоров'я та її структуру.
11. Які заклади здійснюють профілактику здоров'я населення України?
12. Охарактеризуйте лікування як напрям діяльності системи охорони здоров'я та її структуру.
13. Які заклади здійснюють лікування населення України?
14. Охарактеризуйте етапи лікування та оздоровлення населення.
15. Який етап лікування та оздоровлення здійснюється в умовах установ санаторно-курортної сфери?
16. Охарактеризуйте проблеми та перспективи впровадження медичної реформи в Україні. З якою метою вона здійснюється?
17. Проаналізуйте тенденції захворюваності серед населення України та її структуру. Визначте фактори ризику, що створюють передумови високого рівня захворюваності та смертності.
18. Наведіть визначення понять «санаторно-курортні послуги» та «рекреаційні послуги».
19. Визначте інтеграційні зв'язки між сферою туризму, медичною сферою та санаторно-курортним комплексом.
20. Охарактеризуйте механізм взаємозв'язку фаз відтворення санаторно-курортного продукту.
21. Наведіть особливості фази споживання санаторно-курортного продукту.

22. Охарактеризуйте видатки системи СКК в економічній системі регіону.
23. У чому полягає сутність мультиплікативного ефекту від діяльності санаторно-курортного комплексу?
24. Наведіть визначення поняття «реабілітація».
25. Визначте етапи реабілітації в умовах сучасного курорту та охарактеризуйте їх.
26. Дайте визначення поняття «управління».
27. Охарактеризуйте головні галузеві ознаки курортної справи.
28. Які рівні управління курортною справою (санаторно-курортним комплексом) існують в Україні?
29. Охарактеризуйте вертикаль громадського та корпоративного управління курортною справою.
30. Які завдання виконують органи регіонального рівня управління курортною справою та які функції вони виконують?
31. Визначте функції менеджерів мікрорівня управління курортною справою.
32. Наведіть приклади громадських організацій, пов'язаних з розвитком курортно-рекреаційної діяльності в Україні.
33. Охарактеризуйте склад контрагентів, які беруть участь у створенні та розповсюдженні санаторно-курортного продукту та їхніх функцій.
34. Яку назву має головний державний орган управління курортами та туризмом на сьогодні?
35. Охарактеризуйте типізацію санаторно-курортних і оздоровчих підприємств.
36. Поясніть різницю між санаторно-курортними та оздоровчими закладами.
37. Наведіть приклади спеціалізованих санаторіїв для лікування певних захворювань.
38. Які особливості мають клінічні санаторії?
39. Охарактеризуйте санаторно-курортні підприємства за формою власності.
40. Дайте визначення поняття «організаційна структура управління».
41. Охарактеризуйте лінійно-функціональну організацію управління санаторно-курортним закладом.
42. Які документи регламентують розподіл повноважень і відповідальності в санаторно-курортних закладах?
43. Які основні управлінські блоки (підрозділи) має санаторій?
44. Охарактеризуйте ієрархію підпорядкованості підрозділів та посадових осіб – лінійних керівників у санаторії?
45. У чому полягає особливість організації розміщення в санаторіях?
46. Охарактеризуйте структури управління в базах і будинках відпочинку.
47. У чому полягає особливість дивізійної структури управління санаторно-курортними закладами?
48. Які функції управління реалізуються в санаторно-курортних закладах?
49. Охарактеризуйте особливості здійснення функцій контролю та координації в санаторно-курортних закладах.
50. Які функції управління належать до спеціальних?
51. Які нормативно-правові акти України спрямовані на регулювання діяльності санаторно-курортних підприємств. Наведіть приклади.
52. Які санаторно-курортні послуги підлягають ліцензуванню?

53. Які нормативно-правові акти регламентують ліцензування санаторно-курортних послуг?

54. Охарактеризуйте етапи управління асортиментною політикою санаторно-курортного закладу. Який зв'язок існує між цими етапами?

55. Розкрийте особливості функції організації в процесі управління асортиментом послуг санаторно-курортних підприємств.

56. Охарактеризуйте існуючі недоліки в управлінні асортиментом послуг санаторно-курортних підприємств.

57. Наведіть послідовність управління асортиментом послуг санаторно-курортних підприємств з урахуванням пріоритетів їхньої діяльності.

58. Визначте суб'єкт та об'єкт управління маркетинговою діяльністю.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Влащенко Н.М. Управління курортами : навчальний посібник / Н. В. Влащенко. – Харків: ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, 2019. – 226 с.
2. Заваріка Г.М. Курортна справа: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 264 с.
3. Кушнірук Ю.С. Рекреалогія: Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2015. – 148 с.
4. Лобода М.В., Колесник Э.А. Основы курортологии. – К.: Изд. Куприянова. 2003. – 238 с.
5. Степанов Е.Г. Основы курортологии: Уч. пособие. – Харьков: ХНАГХ, 2006. – 326с.
6. Степанов Е.Г. Основы санаторно-курортного лечения: Уч. пособие. – Харьков: ХНАГХ, 2006. – 332с.
7. Степанов Е.Г. Основы курортологии и санаторно-курортное лечение: Учеб. пособие. – Харьков: Изд-во „Кроссроуд”, 2007. - 584с.
8. Стафійчук В.І. Рекреалогія: Навчальний посібник. – К.: Альтерпрес, 2006. – 264 с.
9. Туристична курортологія / Укл.: Бойко І.Д., Савранчук Л.А. – Чернівці: Рута, 2007. – 116 с.
10. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.
11. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.

Додаткова

1. Закон України «Про курорти» від 05 жовтня 2000 р. № 2026-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tourlib.net/zakon/concept2.htm>.
2. Заваріка, Г. М. Курортна справа [Текст] : навч. посібник / Г. М. Заваріка. – Київ : Центр учб. л-ри, 2015. – 264 с.
3. Драчева Е. Л. Специальные виды туризма. Лечебный туризм: учеб.пособие / Е. Л. Драчева. – М.: Кнорус, 2008. – 152 с .
4. Степанов Е. Г. Основы курортологии: учеб. пособие / Е. Г. Степанов. –Х.: ХНАГХ, 2006. – 326 с.
5. Степанов Е. Г. Санаторно-курортное лечение: учеб. пособие /Е. Г. Степанов. – Х.: ХНАГХ, 2006. – 332 с.
6. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія: навч. посібник / В. Н.Фоменко. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.
7. Курорти та санаторії України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sankurort.ua/>.
8. Курорти та санаторії України [Текст] : наук.-практ. довідник / за ред. К. Д. Бабанов ; упоряд. О. П. Тарасенко, В. С. Соколов. – Київ : Фолігрант, 2009. – 432 с.